

KOMPATYBILNOŚĆ ELEKTROMAGNETYCZNA
NOWOCZESNYCH SYSTEMÓW ELEKTROENERGETYCZNYCH
W KONTEKŚCIE REGULACJI PRAWNYCH UE

Emisja zaburzeń przewodzonych średniej częstotliwości w nowoczesnych układach przekształtnikowych

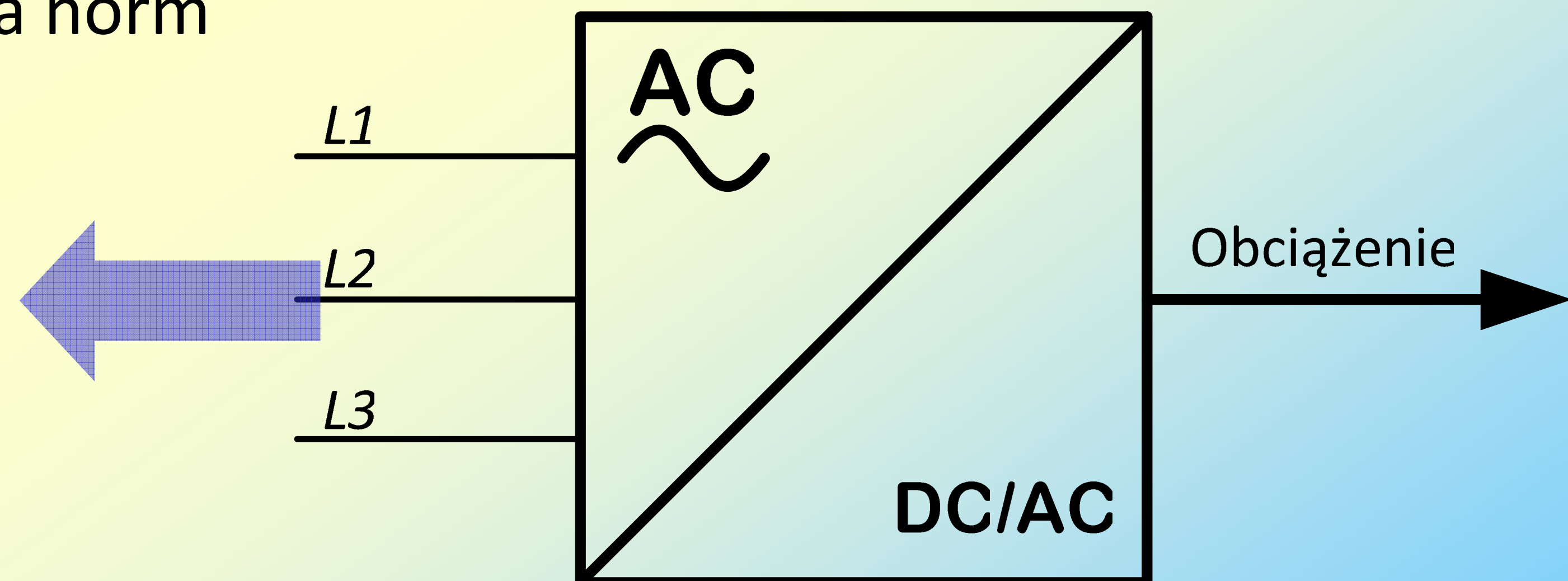
Jarosław Łuszcz

Katedra Energoelektroniki i Maszyn Elektrycznych
Wydział Elektrotechniki i Automatyki

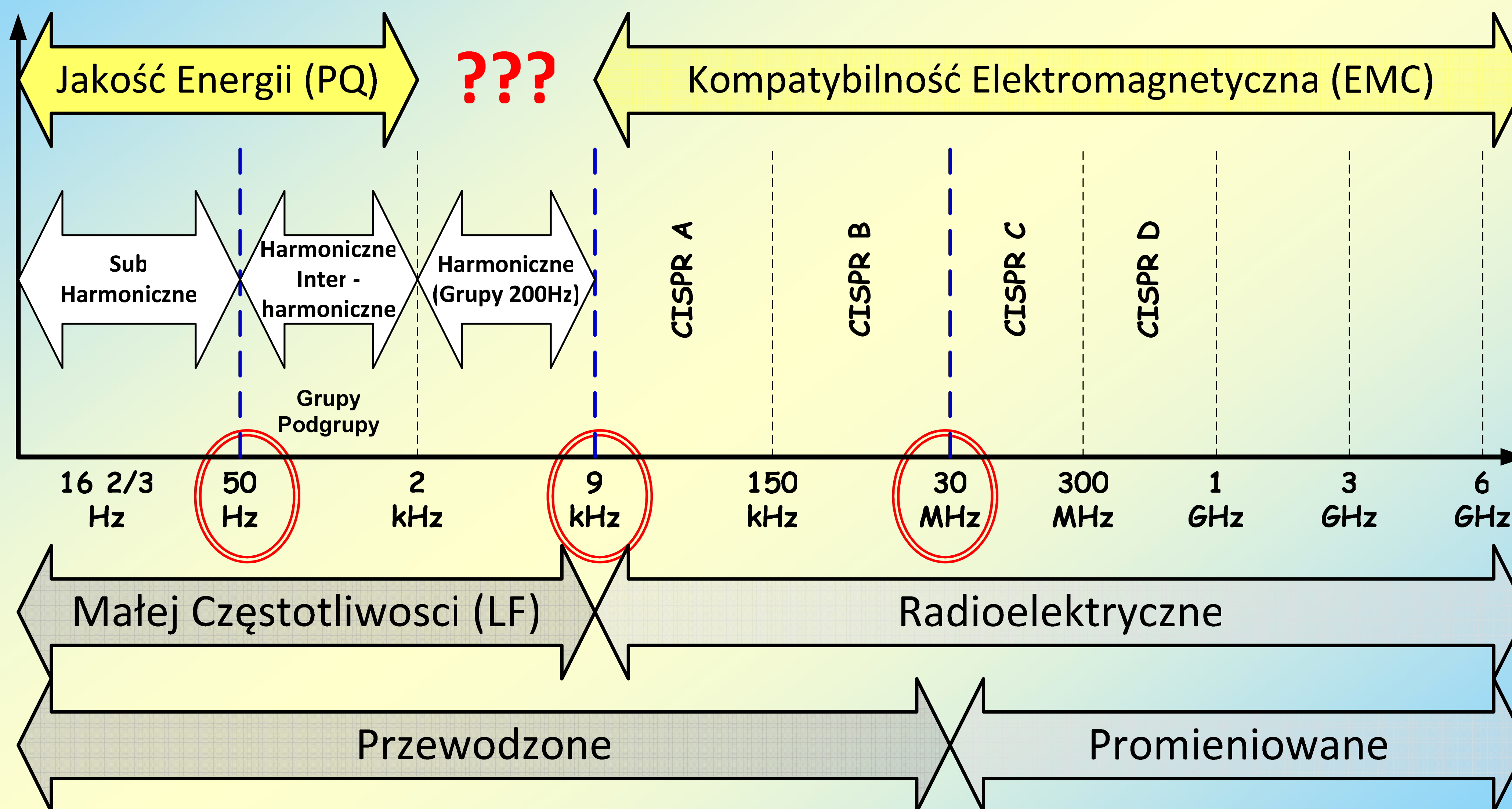
Zaburzenia przewodzone w układach przekształtnikowych

- Generowanie niepożądanych prądów $f \neq 50 \text{ Hz}$
  - Subharmoniczne, harmoniczne, tzw. małej częstotliwości (LF)
  - Radioelektryczne $f > 9 \text{ kHz}$
- Oddziaływanie na sieć elektroenergetyczną
  - Dogodne warunki propagacji
  - Zakłócanie innych systemów
  - Wzmaganie norm

Zakresy częstotliwościowe zjawisk PQ i EMC

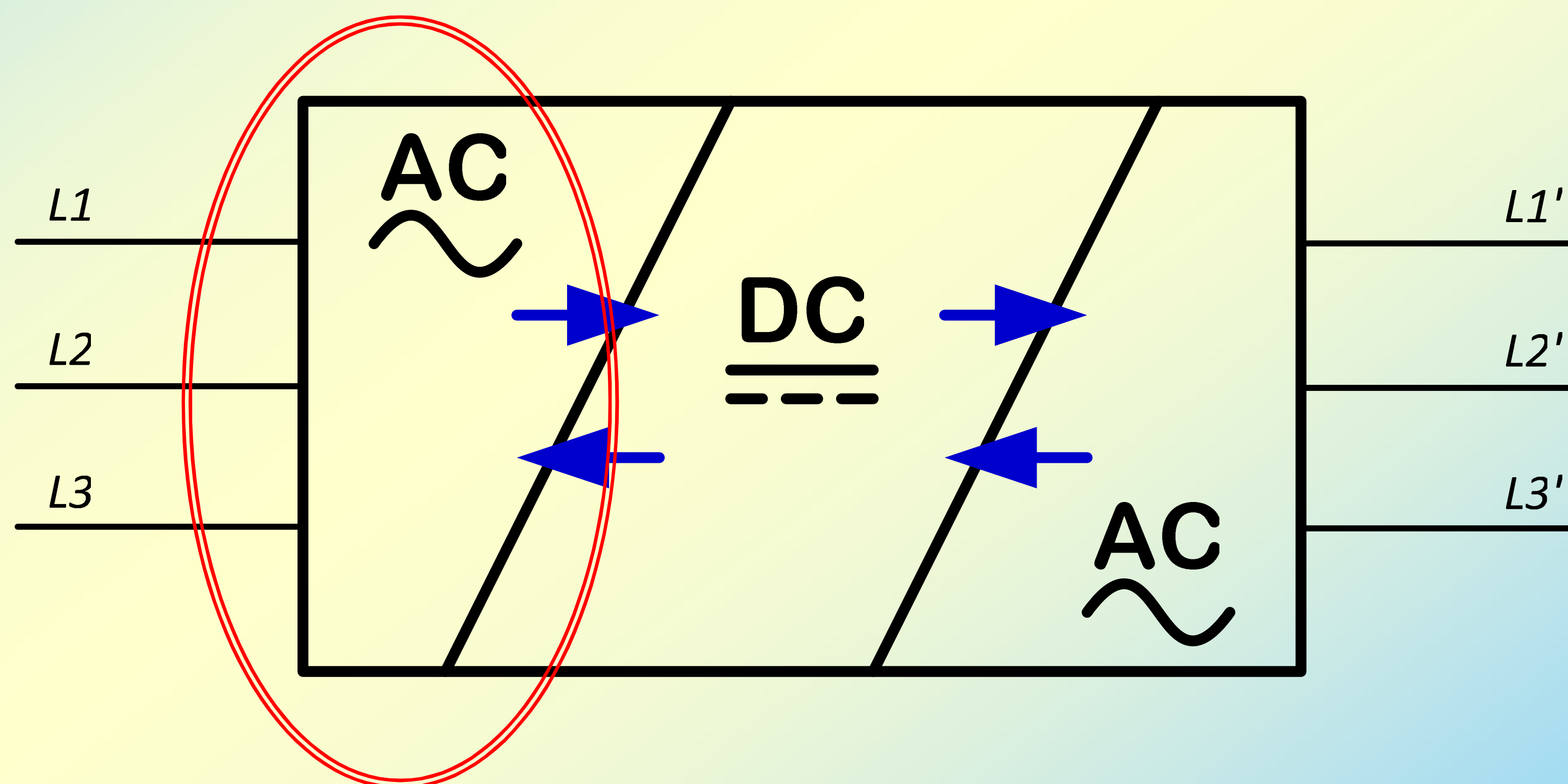

Przekształtniki AC/DC oddziaływanie na sieć zasilającą

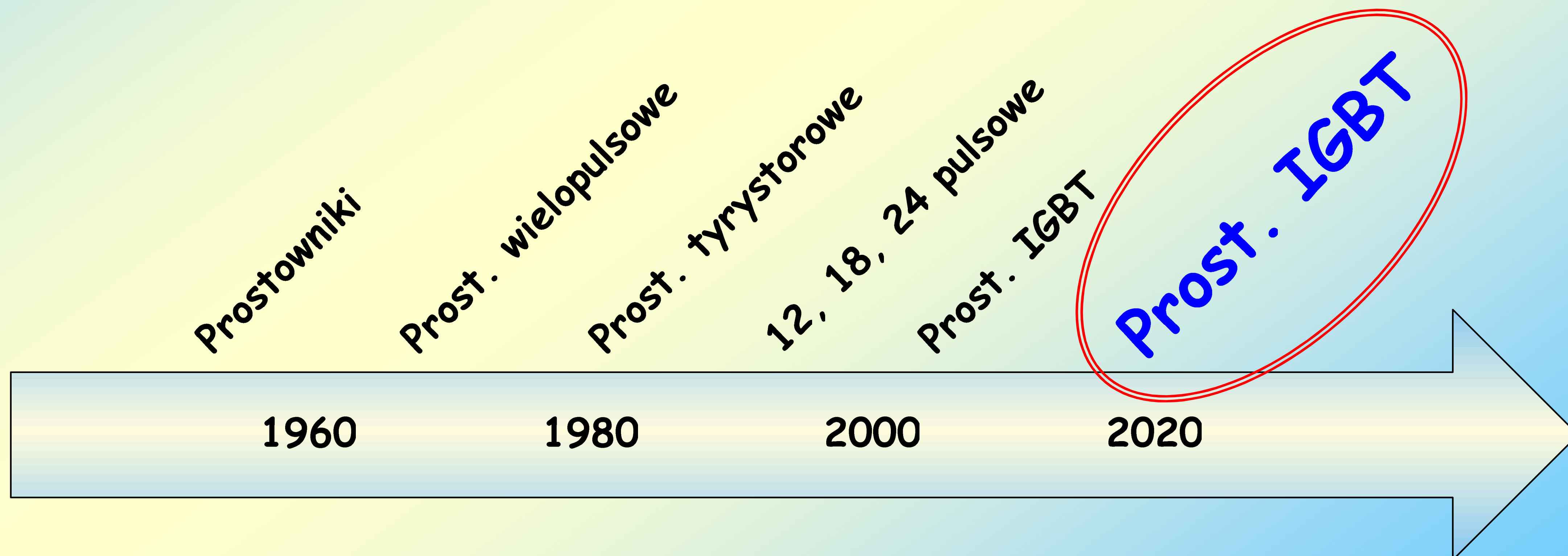
- Duża różnorodność rozwiązań
- Przekształtnik AC/DC – zawęża zagadnienie

Przekształtniki AC/DC oddziaływanie na sieć zasilającą

- Rodzaje rozwiązań
  - Diodowe => brak regulacji
  - Tyrystorowe => regulacja ograniczona
  - Tranzystorowe => szerokie możliwości regulacji,
    - nowe rozwiązania, ograniczenie wpływu na sieć zasilającą

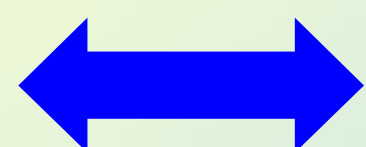

Przekształtniki AC/DC

klasyczne $\leftrightarrow$ aktywne (nowoczesne)

- Charakterystyka ogólna

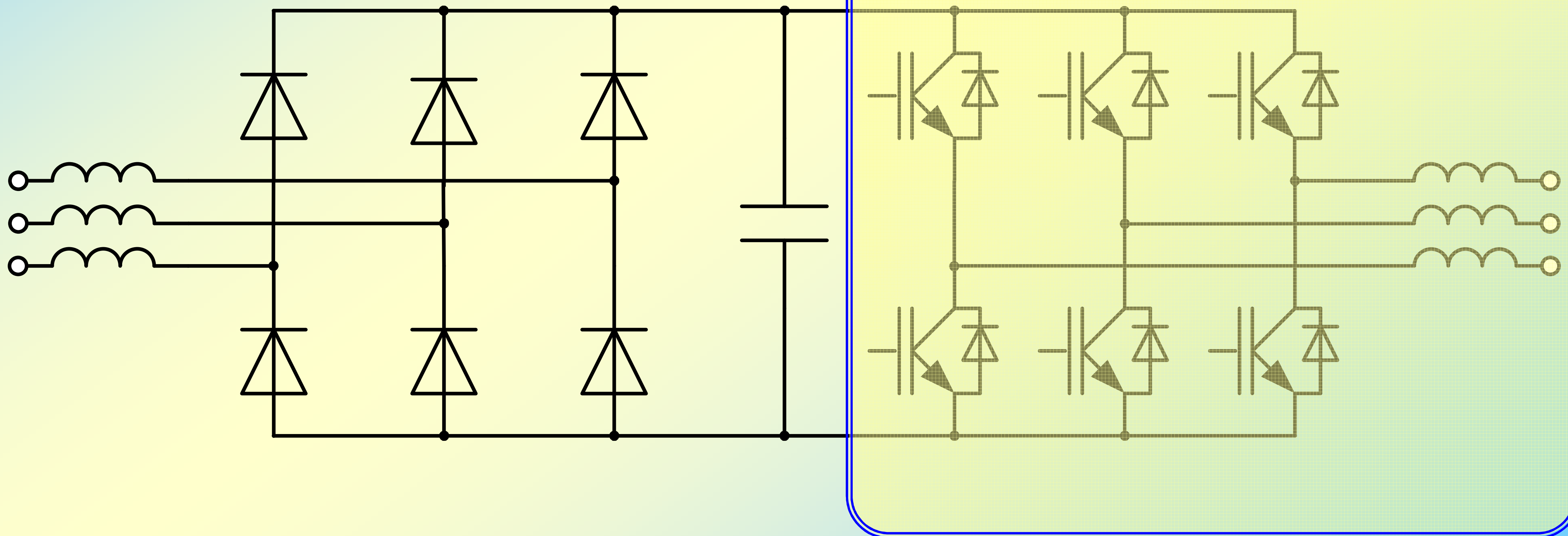
Klasyczne	Aktywne
Diody, tyrystory	Tranzystory IGBT
Jednokierunkowy przepływ mocy 	Dwukierunkowy przepływ mocy
Problem - THD, $\cos\phi$	Problem – EMI
Moce obecnie głównie małe, wyjątek TRAKCJA	Moce coraz większe MW, nowe instalacje
PQ - ☹ ☹ ☹	PQ - ☺ ☺ ☺
EMI - ☹ ☹ ☹	EMI - ☹ ☹ ☹

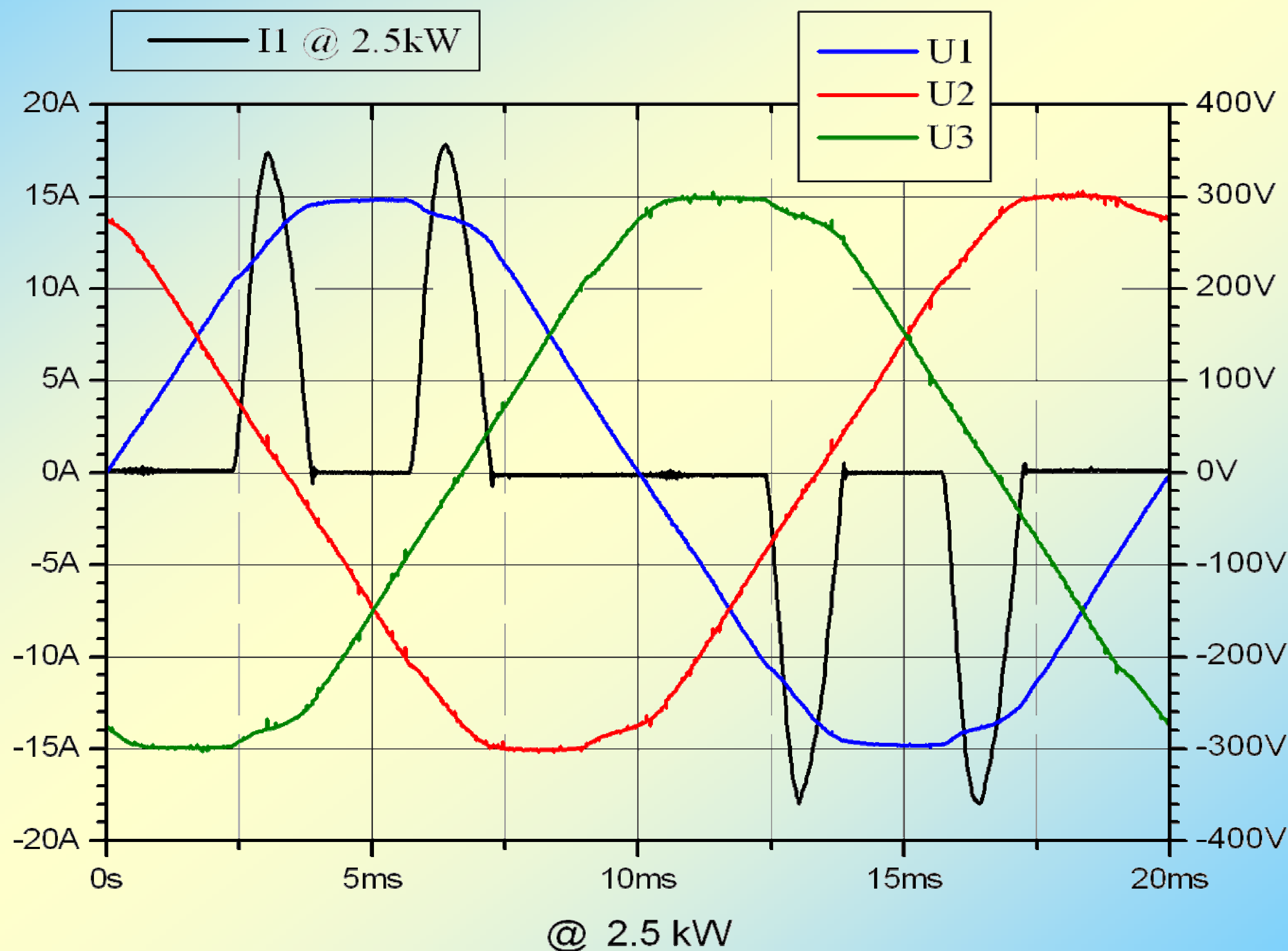
Przekształtniki AC/DC klasyczne

- Prostowniki wielopulsowe
  - Diodowe (niesterowane)
  - Tyrystorowe (sterowane)

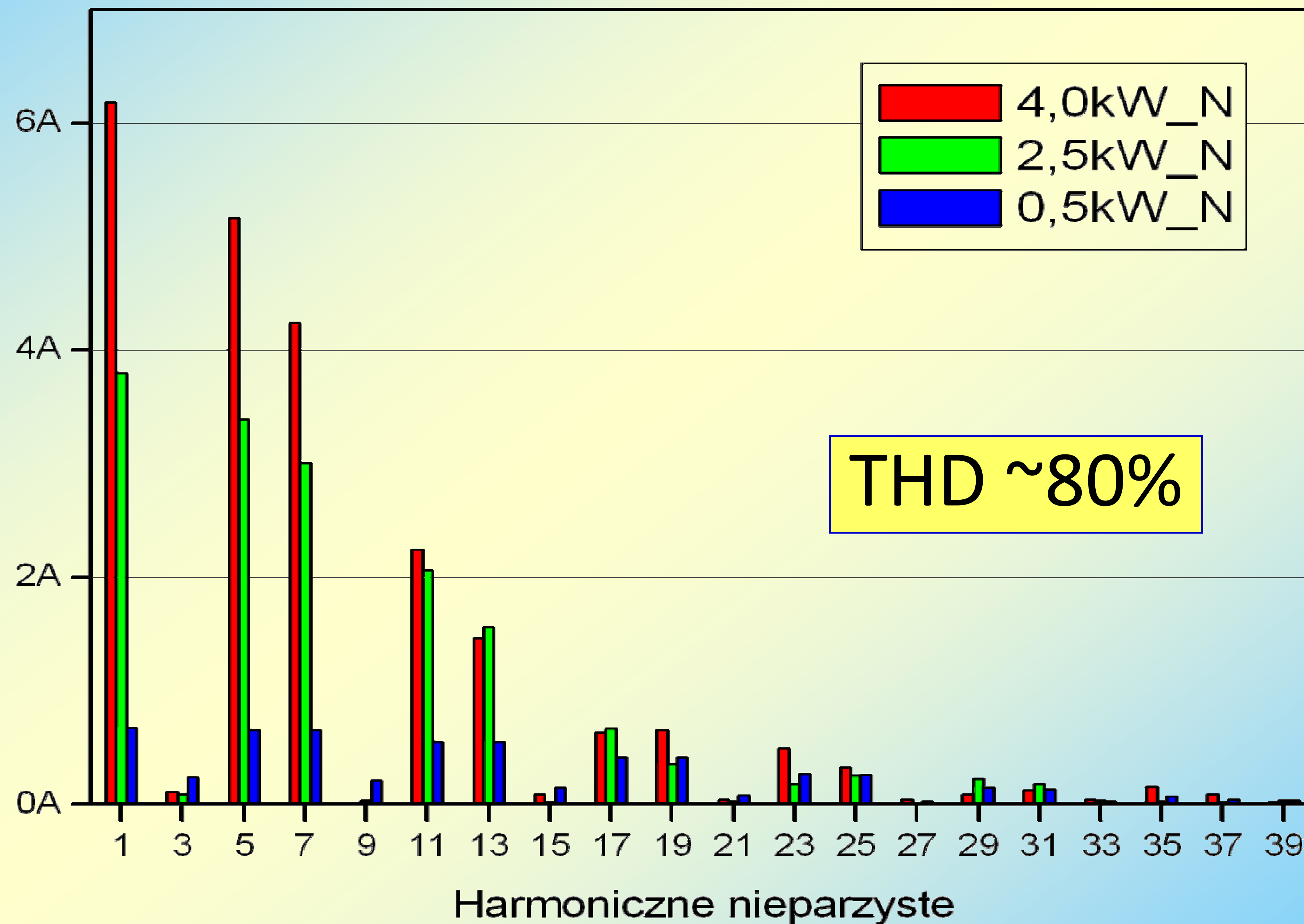

Przekształtniki AC/DC klasyczne

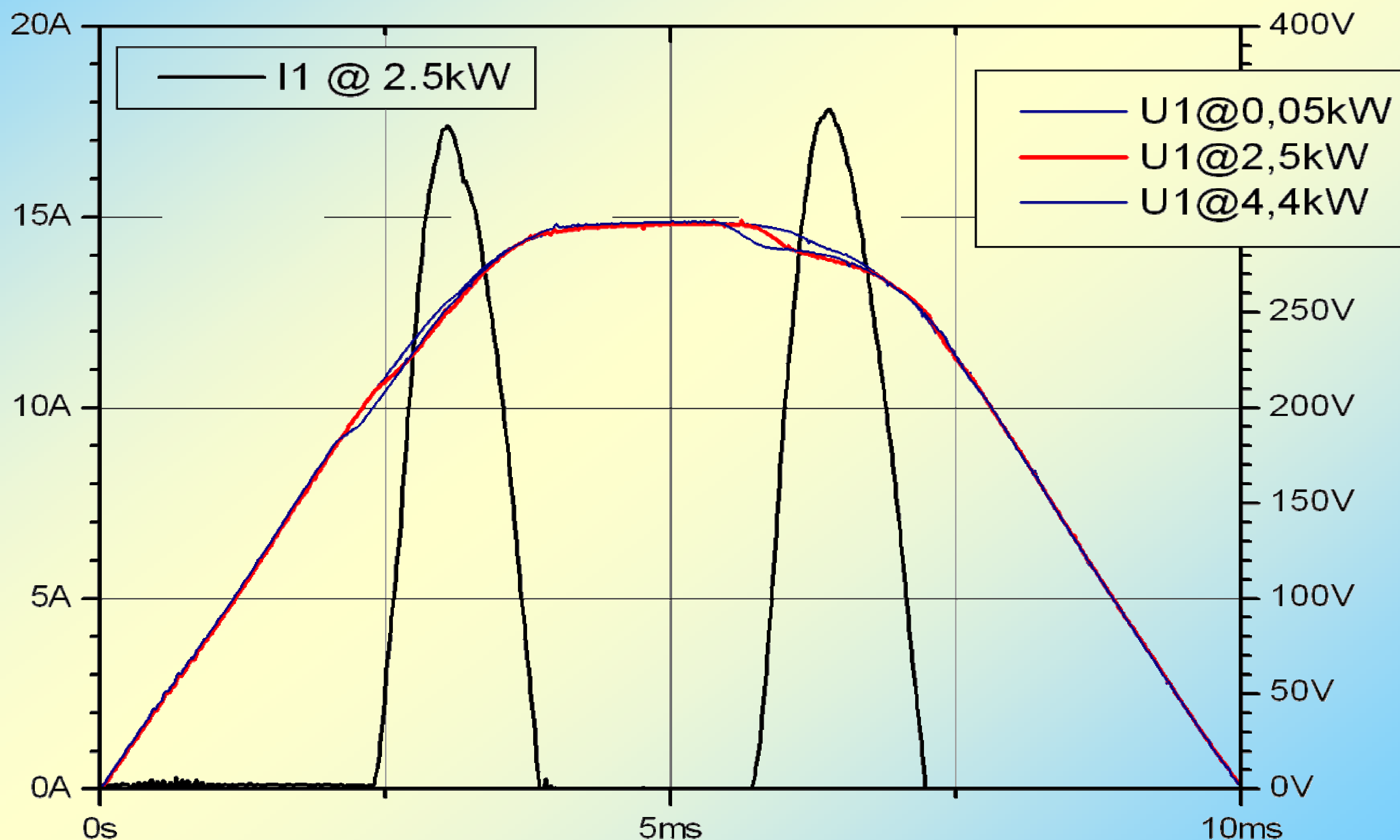

Prze kształt niki AC/DC klasyczne

Przekształtniki AC/DC klasyczne

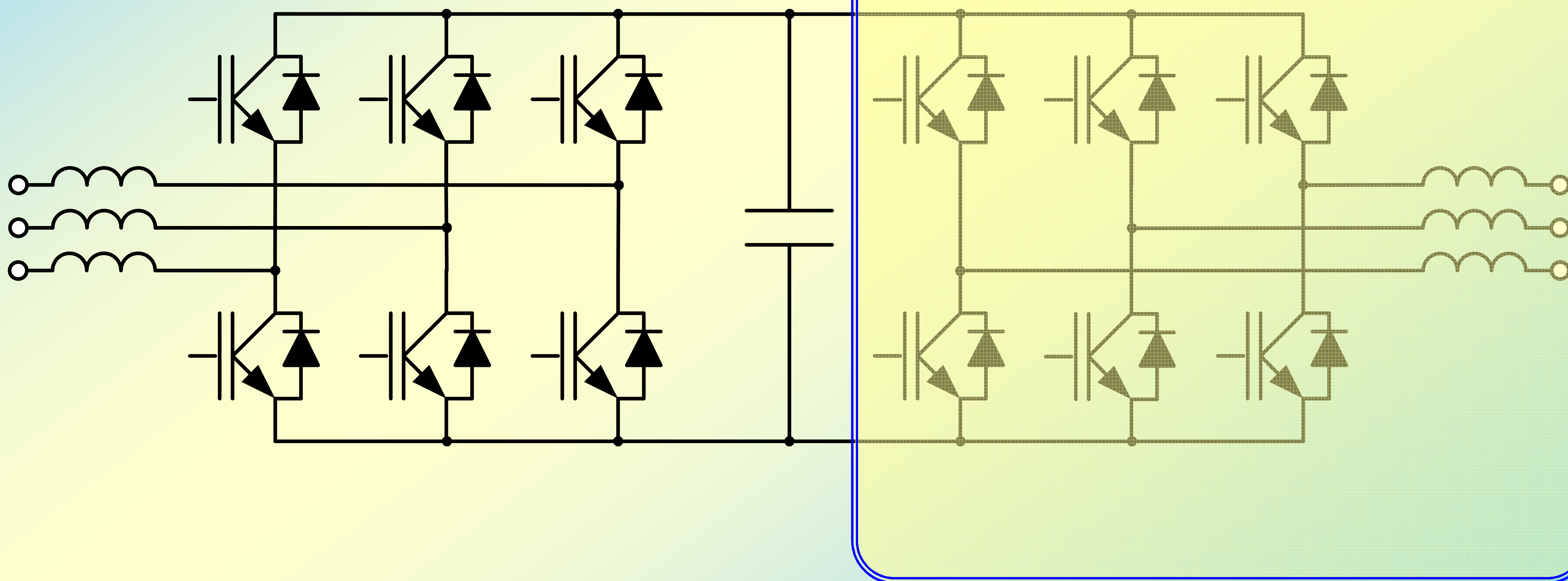
Przekształtniki AC/DC – aktywne

- Istotne zwiększenie zastosowań
  - Wymagania w zakresie THDI
  - Poprawa współczynnika mocy PFC
  - Oszczędność energii – praca dwukierunkowa
- Zakres mocy
  - znaczący wzrost, od kilkuset W do kilku MW
- Zastosowania
  - Zasilacze impulsowe z PFC, np. zasilacze PC
  - Elektroniczne układy zasilania źródeł światła
  - Przekształtnikowe układy napędowe
  - Zasilacze UPS
  - Energetyka rozproszona

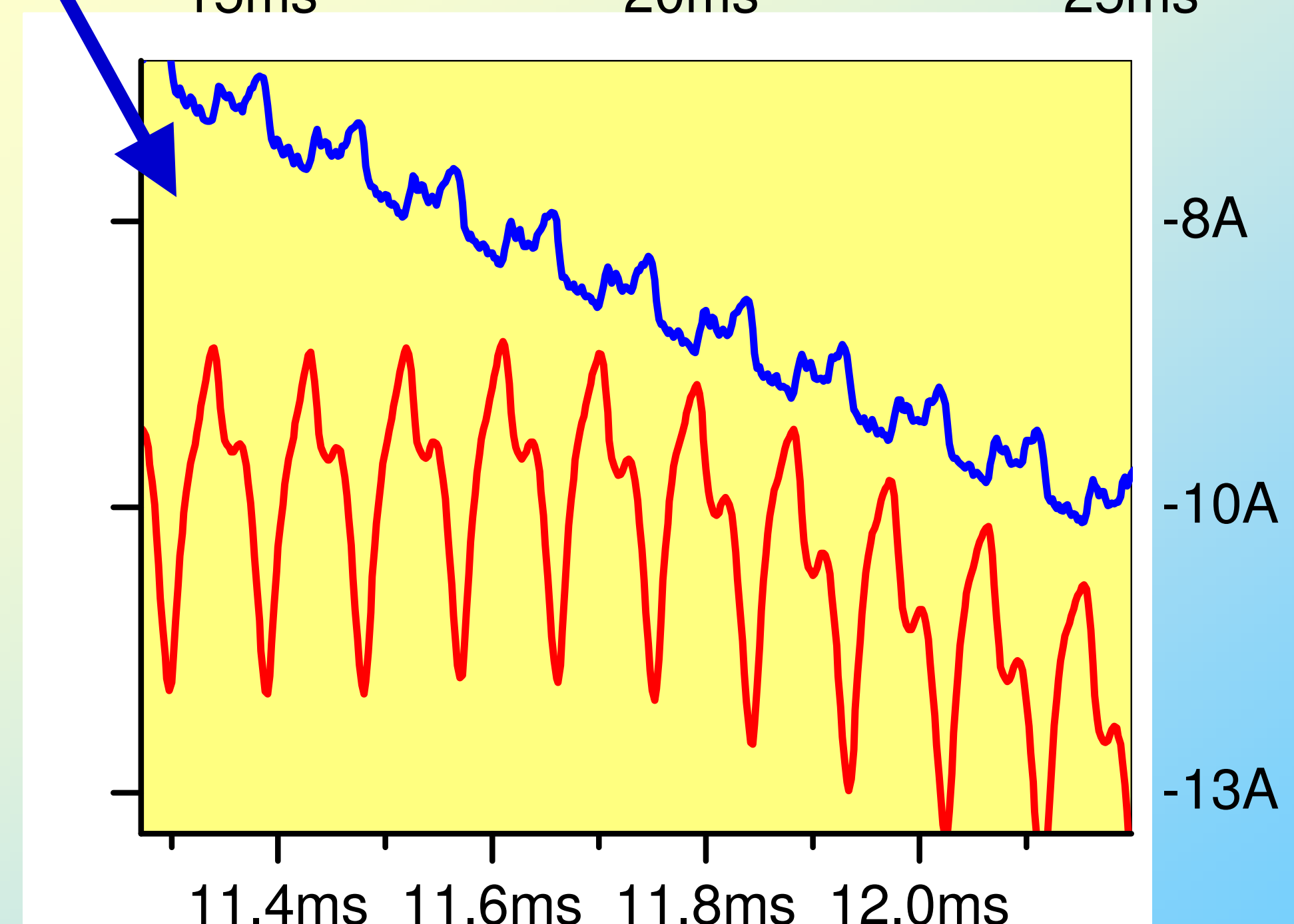
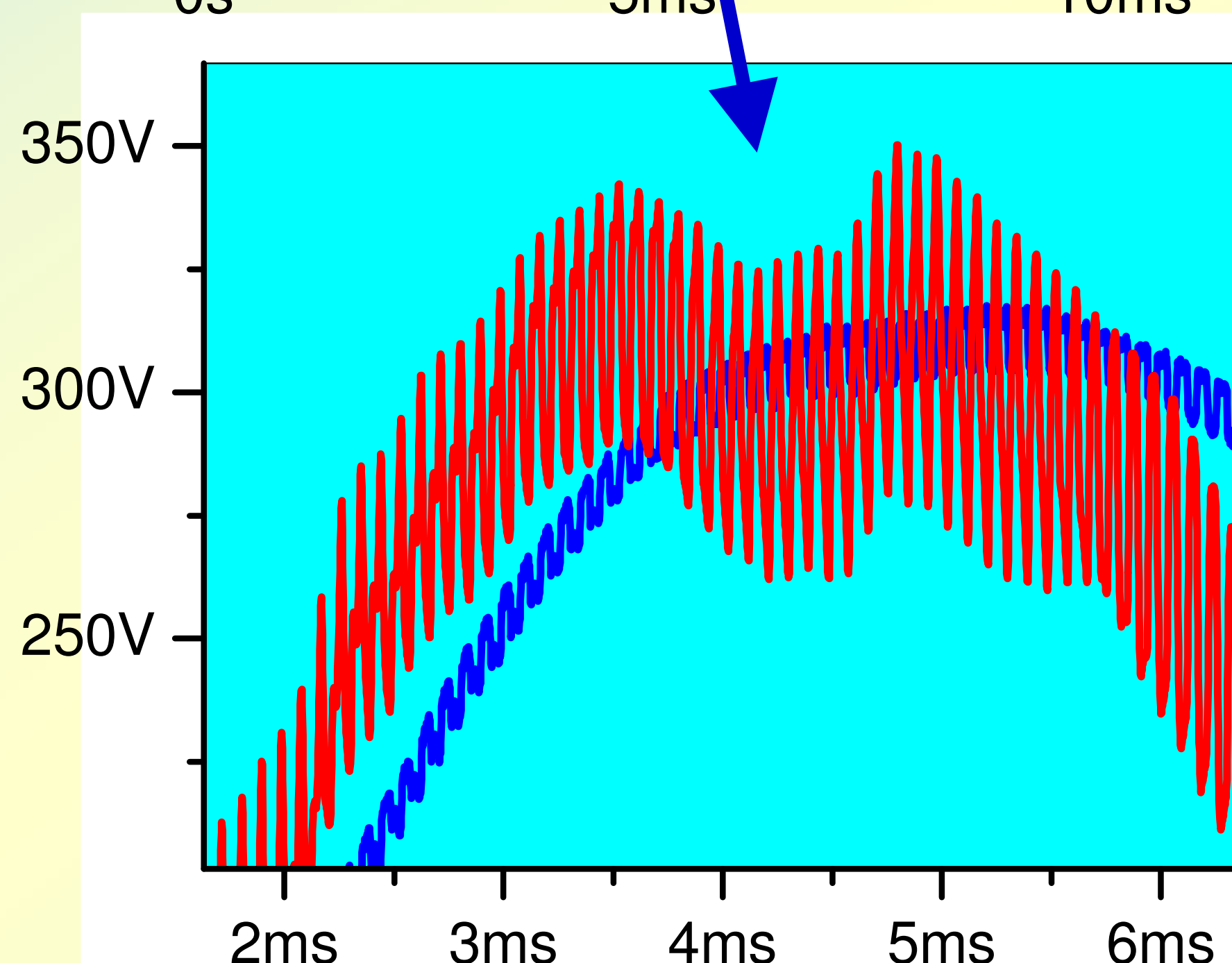
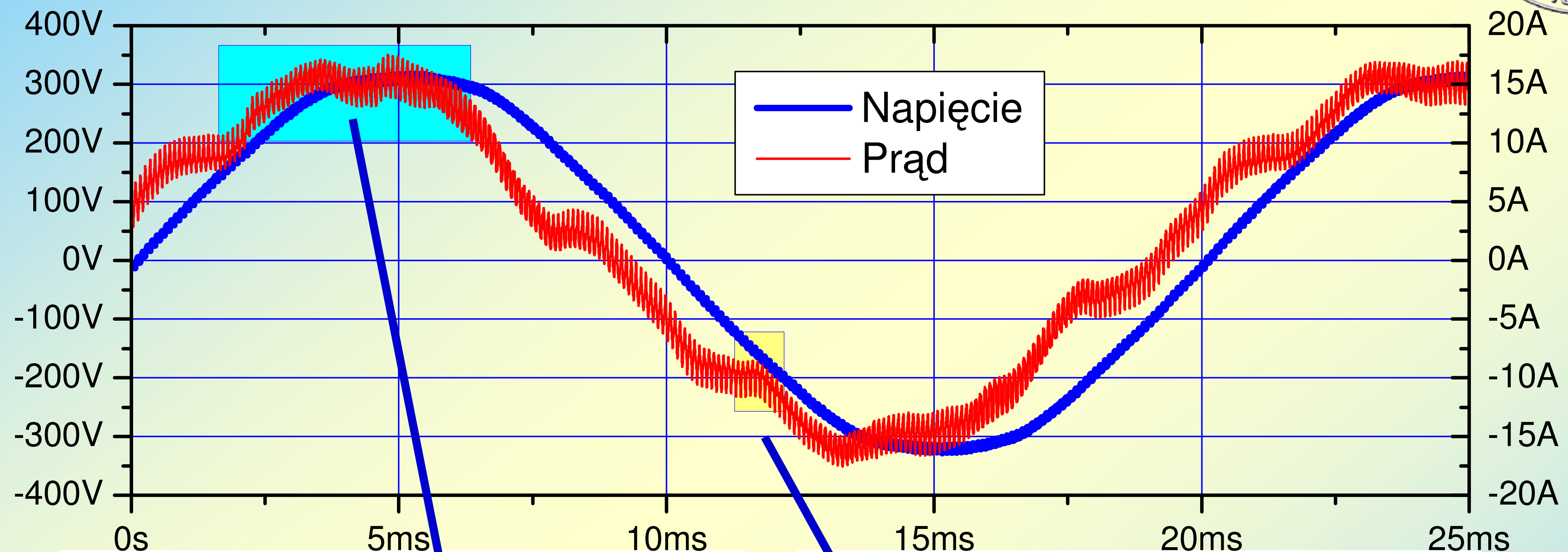

Przekształtniki AC/DC – aktywne

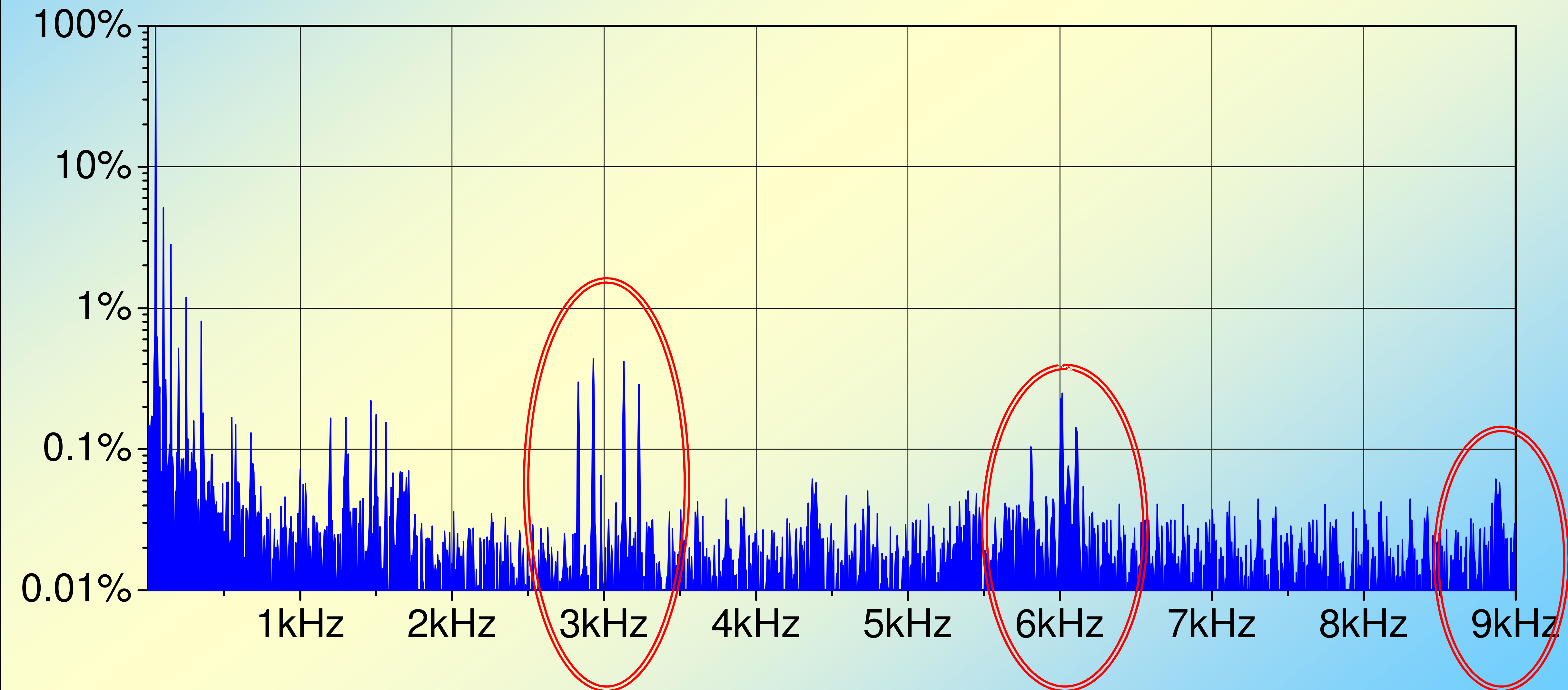
Prostownniki aktywne prąd pobierany z sieci zasilającej

Prostownniki aktywne widmo prądu

- DFT - widoczne efekty modulacji

Charakterystyka widmowa określanie zniekształceń harmoniczných

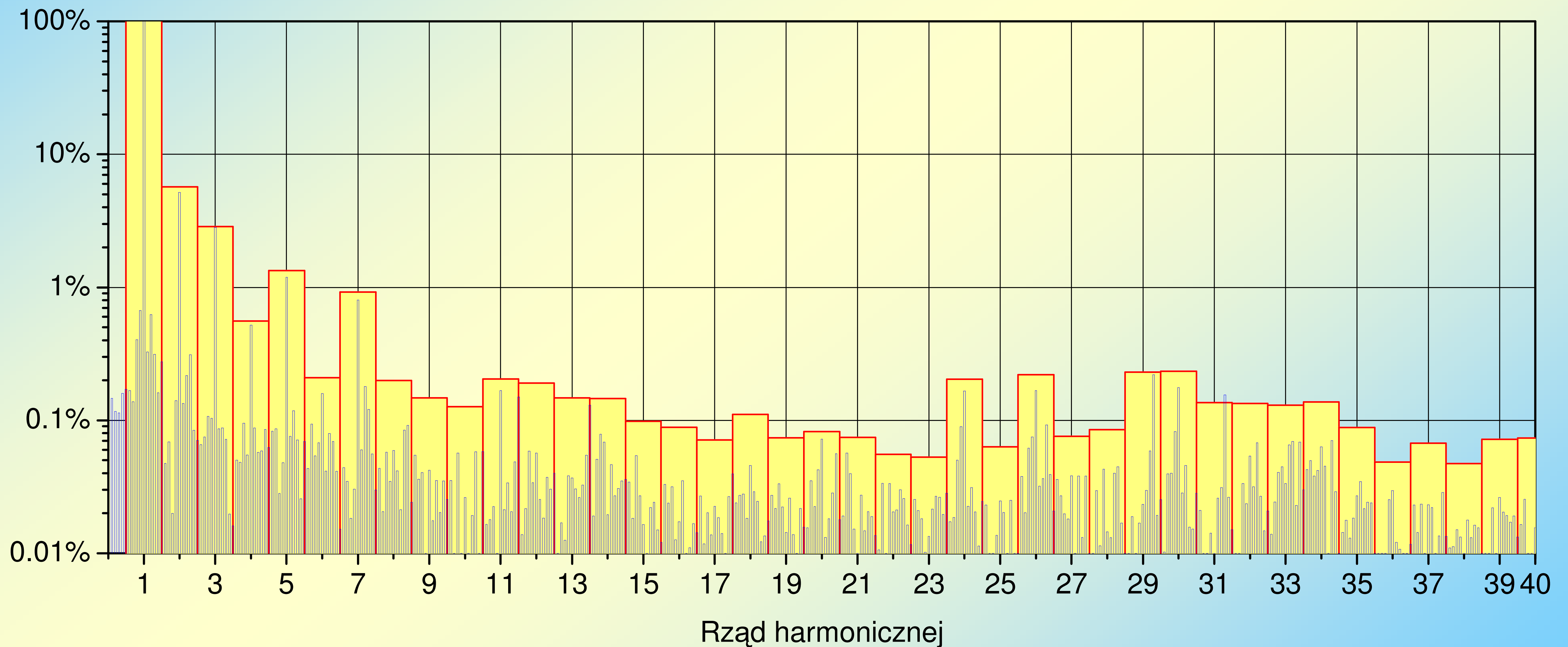

- Do 2 kHz
  - Próbowanie synchroniczne (widmo prążkowe)
  - Okno czasowe analizy 200 ms => **$C_f = 5 \text{ Hz}$**
  - Grupowanie
    - Harmoniczne => grupy i podgrupy
    - Interharmoniczne => grupy i podgrupy
- Od 2 kHz do 9 kHz
  - Synchronizacja nie wymagana (widmo ciągłe)
  - Okno czasowe 100 ms => **$C_f = 10 \text{ Hz}$**
  - Zalecany filtr pasmowy > 55 dB
  - Grupowanie w paśmie 200 Hz (*podobnie jak w zakresie CISPR A*)
  - 35 pasm w zakresie 2÷9 KHz
częstotliwości środkowe 2,1/2,3/.../8,7/8,9 kHz

Prostownniki aktywne widmo prądu

- $\text{THD}_{(H1 \div H40)} < 10\%$

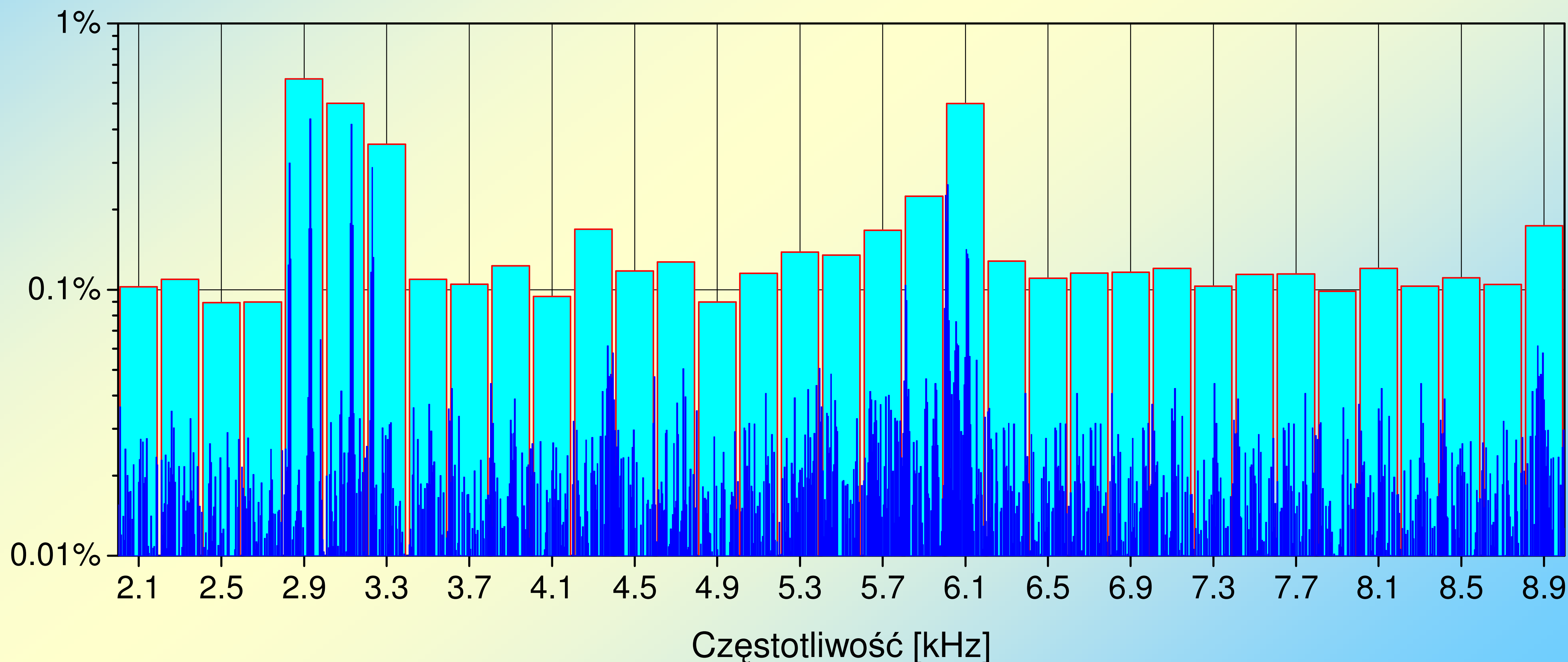
Grupowanie w zakresie 2 ÷ 9 kHz

$$G_b = \sqrt{\sum_{i=b-90Hz}^{b+100Hz} C_f^2}$$

$$G_{2100} = \sqrt{\sum_{i=2010Hz}^{2200Hz} C_f^2}$$

$$G_{8900} = \sqrt{\sum_{i=8810Hz}^{9000Hz} C_f^2}$$

Zaburzenia przewodzone 2 ÷ 9 kHz poziomy dopuszczalne, problemy

- Potrzeba ochrony sieci elektroenergetycznej
  - Odkształcenia krzywej napięcia na skutek harmonicznego prądu
  - Wzrost ilości i mocy urządzeń
  - Wpływ impedancji sieci $Z(f)$
- Brak wymagań, ale zdarzają się zakłócenia
  - wartości dopuszczalne można szacować w oparciu o wartości ustalone dla niższych częstotliwości po uwzględnieniu odmiennych zasad grupowania (~ 0.5 %)
  - Problem sumowania zaburzeń od kolejnych urządzeń
- Np. dla siłowni wiatrowych
  - zalecane jest określanie składowych harmonicznego do 9 kHz
  - Przeprowadzane są analizy wpływu na sieć zasilającą z uwzględnieniem impedancji sieci

Wnioski

- Zwiększona emisja zaburzeń przewodzonych w zakresie 2÷9 kHz stanowi zagrożenie dla kompatybilności urządzeń
  - duże moce (MW) oraz znaczne ilości mniejszych urządzeń
- Ustalenie poziomów dopuszczalnych wymaga badań
  - Emisyjności urządzeń
  - Właściwości sieci elektroenergetycznej (nn, SN)
  - Odporności urządzeń
- Należy spodziewać się rozszerzania wymagań do 9 kHz
  - np. energetyka wiatrowa

Emisja zaburzeń przewodzonych średniej częstotliwości w nowoczesnych układach przekształtnikowych

Jarosław Łuszcz

Dziękuję za uwagę!